

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Varga-utca 5. :: Telefon-sz. 789.

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona. Előfizetési ár egy hóra 35000 K

Bethlen miniszterelnök válasza a szociáldemokraták bécsi határozatára.

Elmondja a paktum keletkezésének hiteles történetét. — Súlyos összeférhetlenséget lát a magyar szocialista képviselők szereplésében.

Budapest, január 29. Gróf Bethlen István miniszterelnök ma nagy fontosságú nyilatkozatot adott a sajtó számára a Bécsbe küldött szociáldemokrata bizottság döntéséről. Az ott hozott határozatokat pontonként összegzezi és különösen a bécsi szocialista „itélet” ama részét, mely Kunfinak kíván tekintélyt nyújtani a magyarországi szociáldemokrata párt előtt, annak a Kunfinak, ki a magyarországi kommunizmus megteremtésében vezető szerepet játszott.

Azután így folytatta nyilatkozatát Bethlen miniszterelnök:

— Az, hogy valamely külföldi tényező a magyar nemzetgyűlés egy pártjának tevékenysége felett itéletet hozhasson, annak ha burkolt formában is, direktívákat és utasításokat adhasson,

a magyar parlament szuverenitásával össze nem egyeztethető és a magyar parlamentnek gondoskodnia kell arról, hogy idegen tényezők beavatkozásával szemben ellenőrzési joga a legteljesebb mértékben megőrvessék.

Gondoskodnia kell arról a kormánynak, hogy a függőben levő alkotmányjogi javaslatokba olyan intézkedések vetessenek fel, amelyek ezt biztosítani fogják.

Itt egyelőre csak azt kívánom megjegyezni, hogy nem annyira a mentelmi jog sérelmét, mint inkább összeférhetlenségi eset fennforgását látom ebben.

— A meghozott itélet azonban nem csak a szociáldemokrata pártvezetőség magatartását teszi bírálat tárgyává, de súlyos bírálat tárgyává teszi a kormány működését is.

olyan durra hangon, mely tényleg és hangért a legélesebb formában kell tiltakozásomat felvállalni.

Beestelen zsarolásnak nevezi a magyar kormány azon eljárását, amely az ugynevezett paktum megkötéséhez vezetett. Ismételtén rámutatok ezzel szemben arra, hogy

nem én fordultam a szociáldemokrata párthoz, nem én kerestem az összeköttetést, ők fordultak a miniszterelnökséghez.

A kezeim között van ma is Miákies Ferencnek a szociáldemokrata párt egyik vezető egyéniségének és a paktum aláírójának 1921 június 18. napján kelt levele, amely a miniszterelnökség szociális osztályának vezetőjéhez volt intézve és amelynek lényeges pontja a következő:

„Ísztelettel kérem, méltóztassék erre az ügyre felhívni a miniszterelnök ur figyelmét s amennyiben lehetséges, szíveskedjék valamilyen módon panaszaim elin-

tézésére bennünk szöbeli tárgyalásra meghívni stb.”

De hivatkozhatom arra is, hogy már a jelenlegi kormányt megelőzően a szociáldemokrata vezető férfiak ismételtén keresték az előző kormányokkal hasonló célból az érintkezést. Ezekben a tárgyalásokon részt vettek Vanczák János, Miákies Ferenc, Farkas István és olyanok is akik a szóban levő egyezmény aláírói között szerepelnek. Ezen tárgyalások alapját mindig és általában ugyanazok a témák képezték, amelyek később az általam kikötött pontokban szerepelnek, csak hogy itt

az ide vonatkozó jegyzőkönyvek szerint a szociáldemokrata megbízottak felajánlották önként a nemzeti alapra helyezkedést, az ország konszolidálásában való részvételt és a tisztánluli választásokon a keresztény, kizsádos s földműves párt jelöltjeinek támogatását s elismerték a keresztény erkölcsi világnézet jogait.

En tőlük ilyen messzemenő nyilatkozatokat soha nem követeltem, de egyet igen is követeltem, hogy az ország javára minden, amit elveik megadására nélkül megtehetnek, — megtegyenek és ezzel az ország gazdasági konszolidációját és gazdasági talpraállását elősegíthetik.

Mit követeltem a szociáldemokrata párttól? Először, hogy a nemzet és az ország érdekeit a munkásság érdekeivel is azonosnak tekintse, a melyért nekik is áldozatot kell hozni. Követeltem, hogy az ország közállapotairól a külföldnek a valóságáról megfelelő képet adjanak, hogy nem fogák ellenséges államok kormányainak álláspontját ebben a kérdésben felkérni és követeltem, hogy felvegyék az aktív barcol az emigrációval, mire Farkas István Nádossy Imre főkapitány jelenlétében jelentette ki, hogy

az emigrációhoz nekik semmi köztük nincsen és velük közösséget nem vállalnak.

Követeltem ezt azért az emigrációval szemben, mert ezek a külföldön Magyarország jó hírnevét tudatosan rongították, sőt még attól sem riadtak vissza, hogy a trianoni szövegében nekünk itélt területek visszaesetelése ellen akciót folytassanak.

Kérdem, követeltem-e ezekben olyvalamit, amit besületes szociáldemokrata alá nem írhat? — Melyike ezen követeléseknek olyan természetű, amelyet a világ valamennyi munkáspártja is ne volna hajlandó teljesíteni hazája érdekében, vagy zsarolásnak minősíthető-e az, hogyha az ország védelmére a kormány állampolgáraitól azt követeli, hogy hazája iránti köteleességét teljesítse. Mit követeltem? Hogy a politikai

sztrájkjktól tartózkodjanak, tehát az olyan sztrájkjktól, amelyet maga az internacionálé is elítél. Követeltem, hogy az októbristák támogatásától tartózkodjanak és hogy agitációt a mezőgazdasági munkásságnál — ugy mint 1918-ban tettek — ne folytassanak.

Van-e ezekben a pontokban egyetlen olyan, amelyet nem lett volna lehetséges a szociáldemokrata pártnak teljesíteni, ami ellentétben áll a saját elveivel. Csak az a jó szociáldemokrata, aki a társadalmi forradalmat minden körülmények között munkálja? Ezt eddig nem tudtam. — Ha ez így van, akkor azt kell mondanom, hogy annál inkább kötelességem volt ilyen kikötéseket tenni, amelyek nélkül az ország veszélyeztetve lett volna. Ha pedig végül azt mondják, hogy olyan kikötéseket tettem, amelyeknek elfogadása a szocialisták elveivel ellentétben van, ugy erre azt felelem, hogy

erkölcs csak egy van, nincsen külön szocialista erkölcs, mert ha volna külön szocialista erkölcs, akkor az csak erkölcstelenség lenne.

Ilyen elvek respektálását senkire kötelezővé tenni nem lehet.

Azt mondja a kiküldött bizottság jelentése, hogy a kormány ismételtén durván megfeddte a paktumot. Azt hiszem, ilyen vádra nincsen erkölcsi alap olyanokban, akik ugyanakkor kijelentik, hogy nem is gondoltak a paktum betartására.

Emnek dacára állítom és bizonyítom, hogy a magyar kormány a vállalt kötelezettségének megfelelt.

Ha vannak az egyezményben egyes pontok, amelyeknek a mai napig eleget nem tettünk, annak oka kizárólag az, hogy

a szociáldemokrata párt azok kikötéseinek nem tett eleget, mely kikötés esetén a magyar kormány kötelezte magát.

Különbben maga a párt szolgáltatott igazságot a kormánynak akkor, amikor azt mondja és vallja, hogy a rendőri nyomás tényleg megszűnt és a magyar munkásosztály gyors és jelentékeny megerősödését tapasztaljuk. Ezt jelentették ki a szociáldemokrata kiküldöttek Bécsben.

A magyar kormány nem szocialista, hanem közönséges polgári erkölcsi alapokból indult ki, amikor a vállalt kötelezettségének eleget tett, de meg kell hogy jegyezze magának és meg kell hogy jegyezze az egész magyar polgári társadalom, hogy van külön szocialista erkölcs, amely nem ismeri az adott szó szentségét, még akkor sem, ha az saját hazája érdekében adatott.

Ludendorff visszavonul a politikától.

Berlinből jelentik: A Deutsche Allgemeine Zeitung jelentése szerint Ludendorff elhatározta, hogy visszavonul az aktív politikai élettől, hogy ne álljon útjába Hitlernek a nemzeti szocialista szabadság érdekében kifejtett munkájának.

A miniszterelnök beteg.

A baj muló természetű.

Budapest január 29. Gróf Bethlen István miniszterelnöknek muló természetű megbűlése van. Ezért néhány nap óta kénytelen szobájában tartózkodni. A miniszterelnök emiatt nem jelenhetett meg az egységspárt ma esti értekezletén sem, emelhető azonban, hogy állapó ában olyan javulás fog hamarosan beállani, hogy február 3-án programmszerűen elutazhat Genbe a népszövetség pénzügyi bizottságának tárgyalására.

Mentelmi ügyek Károlyi Mihály éltetése miatt.

Budapest, január 29. A nemzetgyűlés ma tárgyalta Nagy Vincze, Nagy Ernő, Pikler Emil, Rupert Rezső, Farkas István és Peier Károly képviselők mentelmi ügyét. Az emlíett képviselők egy Royát szállóbeli során Károlyi Mihályt éltelték. A bizottság az ügyben a mentelmi jog felfüggesztése mellett foglalt állást.

Belga kormányválság a tisztviselői fizetések és a női választójog miatt.

Brüsszelből jelelik: A tegnapi határozat, amely szerint a tisztviselők fizetése és a női választójog kérdése a parlament elé kerül, minden valószínűség szerint kormányválságot fog okozni.

Hír szerint a kormány a válság kiörészt a parlament feloszlásával okolja meg.

Herriot a legnagyobb szónoki sikert aratta.

Párisból táviratozzák: Herriot tegnap elmondott beszéde az egész sajtó egyhangú elismerésével találkozott. Meg az ellenzéki sajtónak az a része is, amely az utóbbi időben a legélesebben barcolt a miniszterelnök ellen, dicséző kommentárokkal kísérte a beszédet.

Általános az a vélemény, hogy Herriot olyan nagy szónoki sikert aratott, amelyet szónok egyáltalán elérhet.

Gömbös fenyegetése

Budapest, január 29. A fajvédők tegnapi pártvaosoráján Gömbös Gyula azt hangoztatta, hogy a numerus clausus ellen elhangzott beszédek megrendelésre készülnek. A numerus clausus támadóinak azt mondja, hogy van még magyar ököl, amely alkalmas pillanathan le fog sujtani a hitvány és gyáva elemekre. Egyedül a numerus clausus szerinte az, amely a magyar faj érdekét szolgálja és hangsúlyozza, hogy a numerus clausus ipari, kereskedelmi intézmények minden ágába a közgazdasági életbe és a középiskolákba is be kell vezetni. Kijelenti, hogy ebben az országban csak a honfoglaló magyar faj vezethet.

Gömbös Gyula beszéde után még többet szólaltak fel. (MTI.)

Pallavicini őrgróf, Berky Gyula, Gaál Gaszton a költségvetés vitájában.

Berky Gyula a gyűlölség politikája ellen. — Gaál Gaszton szerint faluhelyen a legfeltekintetlenebb izgatás folyik. A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, jan. 29. A nemzetgyűlés mai ülését háromnegyed 11 órakor nyitotta meg Scitovszky Béla elnök. — Előnök

Széchenyi Viktor

őgróf szólalt fel, aki a többtermelés problémájával és a drágasági hitel kérdésével, továbbá a magas adókkal foglalkozott.

Tudja, hogy a pénzügyminiszter mindent megtett a mezőgazdaság felsegítésére, de mégis kötelességének tartja, hogy a kormányt minél erélyesebb lépés megtételére buzdítsa. Részletesen emondja azt a bonyodalmas utat, melyen egy gazda pénzt szerezhet a Nemzeti Bankból. Kívánatosnak tartaná, hogy a most földpöz jutottakat képezzék ki a komoly gazdálkodásra, hogy minél jobb termelési eredményt érjünk el. Szükségesnek tartaná az országnak termelési szempontból gazdasági vidékekre való felosztását. — Sürgeti a köztudat kiépítését. A költségvetést elfogadja.

A következő szónok

Pallavicini őrgróf.

Mindenek előtt a miniszterelnök külpolitikai kijelentéseivel foglalkozik.

Kifogásolja a miniszterelnöknek ezt a kijelentését, hogy Magyarország semmit sem adhat más országoknak. Nekünk gazdasági szempontból külföldi összeköttetéseket kell keresnünk. Ugyancsak kifogást emel az orosz-magyar szerződés ellen. — Megemlíti azt, hogy Benes ma már nem az a nagy mumus Európában, aki volt, mert megunták már, hogy minden lében kanál volt és mindenbe beleavatkozott.

A miniszterelnöknek abban a kifejezésében, hogy az Ulain-per másképp végződött volna, ha bizonyos magasabb személyeket is belevont volna, a tekintély lejáratását látja.

Végül foglalkozik a keresztény politika kérdéssel. Azt hiszi, hogy a keresztény jelszó nem lehet összekötő kapocs az egyes politikai pártok között.

Nem ért egyet a fajvédőkkel sem. — A politikában csak egy összetartó gondolat lehet és ez a Szent István birodalmához való tartozás érzése. — A kormányt nem tartja alkotmányosnak, ezért a költségvetést nem fogadja el.

Ezután

Berky Gyula

szólal fel. — Reflektál Pallavicini őrgróf felszólalására, aki azzal vádolta meg a kormányt, hogy eltávolodott a nemzeti és keresztény irányzattól. — Kijelenti, hogy a kormány nem távolodott el attól a nemzeti irányzattól, amely megfelel a nemzet történelmi tradíciójának, amely jelenti az emberszeretetet, a gyűlölködés kikapcsolását, az összefogást, az egymás megbecsülését.

Pallavicini a kormány politikáját befetizmusnak minősítette. Azt állította, hogy a katonai ellenőrző bizottság ettől a passzív külpolitikától bátorítva lépett fel, úgy hogy nemzeti önállóságunkat veszélyezteti. A katonai ellenőrző bizottság működése a trianoni szerződés következménye. A kormány külpolitikája nem lehet más, mint amit Bethlen követ, amely a nemzet érdekeit szolgálja. Majd azokat a körülményeket ismerteti, amelyek mellett Bethlen átvette a kormányzást. Bethlen kezdetől fogva azon volt, hogy az országot rekonstruálja és ebbe a munkába belevont mindenkit. Belekapcsolta a szociáldemokrata pártot is, de kikötötte, hogy hagyjanak fel az osztályharcokkal, szakítsanak a kommunizmussal, s az emigrációval és a politikai sztrájkokkal.

Meg kell állapítani, hogy Bethlen

ez alatt az idő alatt konszolidálta az országot.

Már nincsen felekezeti viillongás, nincsenek már klubkavéházi esetek és bombák.

Gazdaságilag és pénzügyileg is a legnehezebb helyzetben volt a Bethlen kormány akkor, amikor az uralmat átvette. Bethlen egy gazdaságilag leromlott országban látott hozzá a konszolidáció megteremtéséhez, a mikor annyi baj volt itt, hogy azok kal egy kormány meg nem bírkóhatott. Azért hibáztatja a radikális ellenzékét, mert ha azt akarják, hogy ebben a munkában az ország előre haladjon, akkor vállvetett munkára van szükség.

Ilyen nehéz viszonyok között nem lehet álúrgyűléssel a kötelesség teljesítése elől sem megszökni, sem azt állandósítani.

A kormány igyekszik a nemzet lelkéből eltávolítani minden anyagot, amely alkalmas a gyűlölet szítására. Nem akarja a nemzetet tovább vezetni a gyűlölet útján. A kormány egyik főprogramja az alkotmányjogi probléma megoldása.

Kérdi az ellenzékét, hogy kívánja azt, hogy a kormány ebben tovább menjen, amikor ők napról-napra változtatják álláspontjukat, amelyet attól tesznek függővé, hogy Bécsben szemben milyen messzire lehet elmenni.

Elvi szempontból az általános titkos választójog hive,

azonban ma olyan választóogot kell alkotni, amely megfelel a mai politikai és gazdasági helyzetnek.

A választójogi törvény ma csak átmeneti törvény lehet.

Az ország ma nem bírja el egy szélső választójoggal való kísérletezést.

Csak a radikális bal és jobb oldal az, amely a radikális választójog előnyeit élvezni. A maga részéről azonban a magyar polgárság és agrár társadalom uralmát akarja biztosítani és nem hajlandó az ország szekerét olyan emberekre bízni, akik ezt szekeret egyszer már kátyuba vitték.

A diáknemorenyhítés nemzeti és egyetemes feladat. Ezzel szoros összefüggésben van a numerus clausus is.

E tekintetben az az álláspontja, hogy a numerus clausus revízió alá kell venni.

Berky Gyula beszéde végén az általános parlamenti viszonyokkal, a passzív ellenzék magatartásával foglalkozik. Nagyon téved az ellenzék, ha azt gondolja, hogy magatartása az ország közvéleményében megfelelő visszhangra talál. — A kormány iránt bizalommal viseltetik, a javaslatot elfogadja.

Gaál Gaszton

a következő szónok. — Eisméri, hogy a kormány a konszolidáció terén nagy lépést tett előre. Mégis van nagyon sok hiba, amit orvosolni kell. Elsősorban kifogásolja az orosz szövettel kötött szerződést, amit szerinte nem lehet megindokolni. Majd a tisztviselőkérdéssel foglalkozik.

E tekintetben az az álláspontja, hogy csak az az ország lehet jól adminisztrálva, amelynek jól fizetett tisztviselői vannak.

Meg kell állapítani azonban azt is, hogy Csonkamagyarország nem tartja el a Nagymagyarország összes tisztviselőit. Ilyen súlyos terhek mellett összerokadna az egész ország. Nem hajlandó hozzájárulni ahhoz, hogy az ország két kategóriára osztassék, még pedig elartókra és elartítottakra.

Ezután az adminisztráció terén tapasztalható visszasságokat teszi szó-

vá. A pénzügyi közegek állandóan zaklatják a közönséget, ami a legnagyobb elkeseredést okozza a vidéken. A gazdasági életet a súlyos adók katasztrófába sodorják, úgy hogy már alig van gazda, aki adót tudna fizetni.

Ezzel szemben a társulati adóval sújtott adóalanyok sokkal kedvezőbb helyzetben vannak, vagyonukat elrejtik, nagy vagyonok kibujnak az adózás alól.

Majd a takarékoság kérdésével és a hitelkérdéssel foglalkozik. — E kérdés megoldása nélkül a szanalás eredményes nem lehet. A hitelkérést meg kell oldani. Alig van ma gazda, aki ne szorulna hitelre.

Ma azonban az a helyzet, hogy hirtelt csak 40-50 százalékos kamattal lehet kapni.

Nem szabad eltérni, hogy ilyen uszora kamatot követelnek. Ha valamely mezőgazdasági termény ára a világpárizson felül emelkedik, mas utat, amelyen egy gazda pénzt a kormány a legnagyobb szigorral járjon el a tekintetben, amde ugyanakkor megköveteli a kormánytól, hogy az ipart is ugyanolyan elbánásban részesítse.

Végül felhívja a kormány figyelmét arra, hogy

a falvakban a legfeltekintetlenebb izgatás folyik. Parasztháza öltö

Összeütközés készült a szociálista vasmunkások között.

Budapest, jan. 29. Ma délelőtt a szociáldemokrata vas- és fémmunkások között keletkezett surlódás hatása alatt az a hír érkezett a főkapitányságra, hogy a Thököly-utcai szervezet előtt a munkásság összecsapására készülődik. A budapesti főkapitányság államrendészeti osztályáról a hír vétele után azonnal ér-

tezték a Mosoni-utcai laktaany á honnan sietve nagyobb rendőri készséget vezényeltek ki a vas- és fémmunkások Thököly uti épülete elé. A kivezényelt legénység a késő délutáni órákig az épület előtt tartózkodott, de semmiféle rendzavarás nem történt.

tesítették a Mosoni-utcai laktaany á honnan sietve nagyobb rendőri készséget vezényeltek ki a vas- és fémmunkások Thököly uti épülete elé. A kivezényelt legénység a késő délutáni órákig az épület előtt tartózkodott, de semmiféle rendzavarás nem történt.

Ha a kormány nem lép fel drákói intézkedésekkel az izgatásokkal szemben, úgy az érdekelték kénytelenek lesznek önvédelmi fegyverhez folyamodni.

A költségvetést elfogadja. Mózer Ernő

a következő szónok, aki kimutatja, hogy a kisanant milyen fokozott mértékben fegyverkeznek. Erről külön cikkben számolunk be.

Vasady Balogh György beszédeben főleg gazdasági kérdésekkel foglalkozik.

Szuchányi Ferenc beszédeben a többek között kifejté, hogy az általános titkos választójog csak a radikális és szociálista elemeknek kedvezne.

Helytelennek tartja, hogy a szociáldemokraták Bécsbe mennek utasítást kérni egy nemzetközi bizottságtól. — A numerus clausus kérdésével kapcsolatban kifejti, hogy nem tartja időszerűnek ennek a felvetését, ezt a kérdést nem az antiszemizmus szempontjából kell elbírálni, hanem szociális vonatkozásban, a megélhetési szempontjából. — A költségvetést elfogadja.

Ezzel az ülés egynegyed 7 óra után ért véget.

A város 6-7 milliárd kölcsönt vesz fel a burkolatozási munkákra.

A városi számvevőség kimutatást terjesztett a tanács elé, melyben arra tesz javaslatot, hogy a tavasszal meginduló nagyarányú burkolatozási munkák költségeit részben kölcsön felvételével fedezze a város. Az ez évi burkolatozási költségvetés kiadási tétele ugyanis 717.000 aranykoronára, tehát kb. 12 milliárd papirkoronára rug. Ebből a szervezeti szabályrendelet alapján 330.000 aranykorona a városi háztulajdonosokra hárul. De ezt az összeget csak a munkák befejezése után hajtja be a város, holott a pénzre már a munkák

megindításakor szükség lesz.

Ezért a városi tanács 400.000 arany korona felvételét határozta el. Dr. Magoss György polgármester kedden, a Déri múzeum ügyében különben is Budapestre utazik. Felhasználja ezt az alkalmat, hogy a Péntekintézet Központnál egyenesse a kölcsön útját. A tanács úgy tervezi, hogy a kölcsön fedezetére a használt hátrahátralékot köti le. Így a hátrahátralékos használtbérlok is kedvezőbb helyzetbe kerülnek, miután hátrahátralékuk azonnali behajtására nem lesz szükség.

Éles támadás Debreczen városa ellen a Mefhosz közgyűlésén.

A Magyar Távirati Iroda jelenti Budapestről a következőket:

A MEFHOSZ. második plenáris ülését Köteles József és Klacsó Jenő alelnökök esütörtökön délután 10 órakor nyitották meg a műegyetem nagytermében. A különféle osztályok vezetői tartották meg leosztályok vezetői tartották meg beszámolójukat.

Mitrovics Tibor a Debreceni Tiszta István Tudományegyetem delegáltja előadta, hogy Debreczen város tanácsa csak nemrégiben szavazott meg a zsidó egyetemi ifjúság tanács céljaira 170 millió korona segélyt, amikor pedig a nemzeti egyetemi ifjúság szerény támogatást kért circa 4-5 millió korona segélyt, — mindössze 1 millió koronát szavazott meg a városi tanács, sőt azt is többek sikkalták. Nógrád vármegye átiratát pedig, amelyben a vármegyeinek a diákok külföldi tanítására finansziális fedezetet kérte, egyenesen leszavazták. Mitrovics a debreceni egyetemi ifjúság nevében azt az indítványt terjesztette elő, hogy

a kongresszus röjja meg a debreceni magisztrátust ezért a magatartásáért.

A MEFHOSZ. kongresszusa vitéz Oláh Béla szövetségi elnök módosító előterjesztésére határozatilag kimondta, hogy elítéli és megrovja Debreczen város tanácsát a keresztény magyar ifjúsággal szemben közönyös magatartásáért és azok ellen, akik ezt a határozatot hozták, a legkiméletlenebb és legélesebb harcot indítja meg minden téren.

A késő éjjel érkezett tudósításhoz hirtelenében csak azt fűzhetjük, hogy Debreczen városa nem a zsidó egyetemi ifjúság tanügyi céljaira, hanem a Debreczenben létesített zsidó gimnázium felépítéséhez hozzájárulásként szavazott meg 170 milliót azon a címen, hogy minden felekezett kíván támogatni kulturális téren. A MEFHOSZ. által egyezben kért öt millió korona segélyt pedig éppen egy izraelita vallású bizottsági tag, dr. Freund Jenő indítványára megszavazta.

A Népszéző Főiskolai tanfolyam új ciklusai.

Debreczen minden szépért és jóért lelkesedő intelligens közönségének évek óta legkedveltebb délutánjai azok, amelyeket a Népszéző Főiskolai Tanfolyam előadásain tölt. Mint lapunk értesül, az új, február-márciusi előadássorozat már a jövő szerdán, 4-en délután 5 órakor megkezdődik. Februárban a francia kulturális ciklus előadásai foglalják le az előadódélutánokat: a francia történelemről, Franciaország földrajzáról, irodalmáról, művészetéről, régiség-tani emlékeiről tartanak előadásokat *Millcker Rezső, Hankiss János, Alföldi András, Márton Béla, Szabó Márton* professzorok és mások, — az egyetemi földrajzi intézet előadói pedig Észak-Olaszország, Franciaország és a francia Svájc városait mutatják be gyönyörű vetített képek kíséretében. Jegyek szombattól szerdáig bezárólag 12—1-ig a bölcsészeti kar dékáni hivatal előszobájában kaphatók. — Ugyanott lehet jelentkezni a *francia nyelv-tanfolyamra* is, amelyet a francia szeminárium tagjai tartanak az érdeklődők számára. — Részletes programot lapunk vasárnapi számában közlünk.

A debreceni Sakk-kör versenye.

A Debreceni Sakk-kör első osztályú versenyének előmérkőzései befejeződtek. Két csoportban 6—6 játékos mérkőzött egymással. Az egyik csoportban első lett Kulesár Kálmán 4 és fél egységgel, a második-harmadik dr. Hausner Ignác és Torma Sándor egyformán 3—3 egységgel és a negyedik Boczán József 2 és fél egységgel. Boczán, aki első ízben vett részt a nagyok versenyében, igen jó kvalitású játékosnak bizonyult. A másik csoportban első lett Dalmy Barna 4 egységgel, második dr. Kocsis Sándor 3 egységgel, harmadik-negyedik Kiss Ernő és Vándor Ferenc egyformán 2 és fél—2 és fél egységgel. Utóbbi kettő a harmadik helyért még egy döntő partit játszik. A csoportok három első helyezettje, tehát összesen hat játékos, külön döntő mérkőzést játszik egymással, amely ugyancsak a Royal-kávéházban ma veszi kezdetét. A döntő mérkőzés három első helyezettje és dr. Nagy Géza mester játszik le ezután rendkívül érdekesnek ígérkező négyes versenyüket, amelynek főcélja a debreceni sakkzók reprezentánsai játékerejének és versenyzői rutinjáruk hathatós fokozása.

Nagykároly megyeszékhely lesz.

Szatmárról jelentik: A vármegyei prefektúra közlése szerint a vármegye székhelyét Nagykárolyba helyezik át.

A rablógylkos Molnár-Tóth öngyilkosságát kísérelt meg.

Budapest, január 29. A háára til. Molnár-Tóth József felgyújtotta a r. k. szentimihályi rablógylkos egy ö. sz. t. tintású eg darabjaival vagt. t. eret, sérülése azonban nem veszedelm s.

Gyógyszer helyett mérget adott a betegeknek.

Jassy, jan. 29. Az itteni kórházban hirtelen meghalt két katona. A vizsgálat megállapította, hogy az egyik kórházi alkalmazott felület s. s. g. okozta halálukat, mert gyógyszer helyett mérget adott a betegeknek.

Kávéházban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindég a Debreczent.

A debreceni gyorsvonaton 105 millió koronát elloptak egy marhakereskedőtől.

Debreczenben is nyomoznak a tettes után. — Vakmerő lopás történt tegnap a Szerencs—Debreczen—Budapest között közlekedő személyvonaton.

Vakmerő lopás történt tegnap a Szerencs—Debreczen—Budapest között közlekedő személyvonaton. — Klein Oszkár, tiszakarádi marhakereskedő, aki üzleti ügyben Nyíregyházára utazott, Szerencsen felszállt a budapesti személyvonatra. Ott az egyik kalauztól arra való hivatkozással, hogy fáradt, üres fülkét kért, ahol végigheveredett az ülésen és nyomban ezután elaludt. A kalauz Nyíregyháza előtt költötte fel a marhakereskedőt, aki megdöbbenve vette észre, hogy míg aludt, ismeretlen tettes kabátjából *kicsente erszényét, a benne levő 105 millió korona készpénzével együtt, sőt még mellényét is felvágta.*

A kifosztott marhakereskedő Nyíregyházán felrohant a rendőrkapitányságra s ott az esetet bejelentette a rendőrségnek. Tegnap este már a nyíregyházai rendőrség megkeresésére a debreceni rendőrség is nyomozást indított.

Este a fél 10 óras vonathoz kiszállott egy detektív, aki azt a fülkét, ahol Klein utazott, átvizsgálta. A vonati szerelvény kalauzát kihallgatta — sőt nála a személyi motozást is megejtette. A kalauz kihallgatása során előadta, hogy a nevezett utólag felszállt Szerencsen; ő előzőkenyven bevezette az egyik fülkébe, ahol Klein jó mélyen elaludt; ő több alkalommal végigjárta a szakaszt s a fülkét ajtajában *egy 23—27 év körüli fiatalembert látott, ki magas termelű volt, fekete ruhát és kemény kalapot viselt.*

Ez a fiatalember Nyíregyházán kiszállott, nem kizárt, hogy ez előbb elaludt a marhakereskedőt, majd elvette tőle erszényét. Most ezekről jelentést tesz a debreceni rendőrség Nyíregyházára. — Ugy a debreceni rendőrség, mint a nyíregyházai kettőztől eréllyel nyomozza a tolvajt.

A püspöki palota harmadik emeletéről leugrott egy fiatal szabósegéd.

Életuntagság vagy munkahétkülisége miatt követte el végzetes tettet. — Éleiben maradt, de borzalmasan összezúzta magát. — A harmadik emelet különös látogatója.

Tegnap délután hat órakor borzalmas eset történt a Hatvan utca 1. sz. alatti püspöki palotában. A palota harmadik emeletéről levetette magát a köveztve egy fiatal ember, kiroi az első pillanatban nem is tudták megállapítani, hogy kicsoda.

A II. számú udvar harmadik emeletén, a Nagy Kálmán lakása előtti udvarra nyíló folyosóról követte el az öngyilkossági kísérletet a fiatalember. Az eset egyetlen szemtanúja Szabó Mari, Nagy Kálmánék szobalánya, az esetről a következő részleteket mondotta:

— Két, három nap óta gyakran feljött a harmadik emelet folyosójára az ismeretlen fiatalember. Mindannyiszor végigsétált a hosszú folyosón, de nem esengetett be egyik lakásba sem, hanem a lépcsőn lement. Ma reggel is feljött. Kint tartózkodtam a konyhában és láttam, hogy

az idegen fiatalember a vaskorlától áthajolva, az udvarra néz le.

Mikor a konyhából kimentem a folyosóra, a fiatalember szemmel látható zavarba jött és sietve eltávozott. Viselkedése gyanút keltett. Azt hittem, hogy rossz szándék vezeti a gyakran megismétlődő látogatásokra. Délelőtt 11 órakor újra feljött az emeletre. Mikor engem meglátott, zavartan lesietett a lépcsőn.

Délután négy órakor újra láttam a gyanús fiatalembert, aki sokáig a folyosón tartózkodott, de elsielt.

Este fél hat órakor azonban újra megjelent. Senki sem ment ki a folyosóra.

Ekkor hirtelen átvetette magát a vaskorlától és lezuhant a kifosztott udvarra....

Az esést követő tompa zajra sokan figyelmesek lettek. A ház lakói megrémülve látták, hogy az udvaron összetört tagokkal fekszik a ház gy. k. látogatója. *Hajnal Dezső dr., — fogorvos. — a ház egyik lakója részisítette az öngyilkos fiatalembert első segélyben. Ezt a szerencsétlen s a kérdezősködésekre elmondotta, — hogy Leichter Sándornak hívják. 20 éves, munkanélküli szabósegéd. Hetek óta nem kapott munkát, pedig végigjárta a város minden szabóműhelyét. Öngyilkos szándékkal vetette le magát a harmadik emelet folyosójáról. Napok óta foglalkozott*

az öngyilkosságra gondolattal, de tervét nem tudta végrehajtani, mert valaki mindig megzavarta.

Az időközben megjelent mentők a sebészeti kórházra szállították az öngyilkos fiatalembert. Az orvosi vizsgálat súlyos sérüléseket és belső zúzódásokat állapított meg rajta. A szerencsétlennek eltört a medencecsontja és több bordája.

Az öngyilkossági kísérlet ügyében dr. Tarr Lajos központi ügyeletes rendőrtisztviselő megindította a nyomozást. Megállapították, hogy *Leichter Sándor* 20 éves tiszadadai születésű, foglalkozására nézve szabósegéd. Már régebben tartózkodik Debreczenben, apja Tiszadadán elég jómódu fűszerkereskedő. Megállapították azt is, hogy Leichter régebben Leikóvi szabómesternél szolgált, a kinek a püspöki palotában van szabóműhelye. Leichter azonban már régebb óta munkanélküli volt — Preizler Mórinnál a József kir. g. utca 57. szám alatt lakott, csinosan öltözködött és egyáltalán nem keltette a nyomorban lévő ember benyomását. Sőt még a halálgráskor is *250 ezer koronát találtak a zsebében.*

Preizlerné előadása szerint igen tisztességes életet élt a fiatalember, szolidan viselkedett, rendszeresen fizette a lakbért. Kedélyhangulatán nem látszott meg, hogy milyen végzetes tervvel foglalkozik, legfeljebb az busította, hogy hónapok óta nem kapott alkalmazást.

Katonai detektív este kiment a klinikára, hogy kihallgassa a fiatalembert. A detektív megkérdezte:

— Miért akart öngyilkos lenni? — Meguntam az életet! — hangzott az elhaló válasz.

— Miért unta meg ilyen fiatalon az életet? — kérdezte tovább a detektív.

A szerencsétlen ekkor olyan izgatott lett, hogy a kihallgatást abba kellett hagyni.

Az éjszaka operáció után próbálnak a borzalmasan összezúzott fiatalemberen segíteni.

Kérje mindenitt a „Debrecen“-t.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Jan. 30.: Maricza grófnó. Operette. D) bérlet.
Jan. 31.: Maricza grófnó. Operette. Bérletszünet.
„Maricza grófnó“-ben Viola Margit, a király színház primadonnájának vendégfellépte.
Febr. 1.: Délután 3 órakor: Nótás kapitány. Operette. — Markovits Andor első fellépte betegsége után. — Grete—Gyöngyössy.

A színházi iroda jelentése

„Szép város Kolozsvár“, ezt éneklí mindenki úgy a Marica grófnó előadásán, a zenekarral, mint a színházon kívül.

Kacagástól hangos esténkint a színház Maricza grófnó sláger operette előadásai alatt. Rolkó utóéletlen humora és kabinet alakításu hercege meg Káryi Józsi zsupán bárója álándó derűtségben tartják a közönséget.

Nótás kapitány kerül vasárnap d. u. színp Kóbor Irénnel Gerete és Markovits Miksa szerepében.

A mozgósínházak műsora:

APOLLO: Moszkire világatrakciója. Szép asszony, élet halál, dráma 7 felvonásban. Moszkire, Lisszák, Henry Krauss főszereplésével.

VIGSZINHÁZ: Petrovich leghiresebb világhírnépe. A becsületes gazember. dráma kettős főszerében, Petrovichal. Előadások kezdete kivételesen ezen két darabnál hétköznap 5, 7, 9, vasárnap 3, 5, 7, és 9 órakor. Jegyeldvétel ajánljuk a közönség figyelmébe.

URANIA: Szombattól Texasi farkas.

METEOR-ban vasárnap Anatol a lélekmentő, világsláger 9 felvonásban és Patty és a fürdő nimfák. — Előadások 6 és 8 órakor.

— Nvilegyekenen siessen a Görbe Éjszakára.

Jégzajlás miatt megszünt a dunai közlekedés.

Bukarest, január 29. A Dunán megszüntették a hajó közlekedést, mert a folyón erős a jégzajlás.

Megvizsgálják a német emberévó hulláját, meglátszik-e, hogy emberhussal élt?

Boroszlóbból jelentik: Az emőcrevő Denke borzalmas gyilkosságának nyomozása során kétségtelenül kiderült, hogy nemcsak férfiakat tett el láb alól és részben mérte ki olcsó pénzén a hu okát a környékbeli nép között, részben maga táplálkozott velük, hanem egy fiatal leányt is meztől és felfalta. Az orvostudományi társaság felkérésére a hatóság megengedte, hogy Denke holttestét exhumálják és átszállítsák a boroszló egyetem anatómiai intézetébe. Megakarják vizgálni, hogy vannak-e rendellenességek agyában és milyen elváltozásokat idézett elő a testén az, hogy a szörnveteg 20 éven át emberhussal táplálkozott.

— Önmagának ellensége, ha nem vesz részt a Görbe Éjszakán.

A Déri-muzeum egész anyaga ma már a magyar állam kezében van.

A jövő hónapban Debrecenbe szállítják a gyűjteményt. — Kiállításra bemutatják a közönségnek.

Az évek óta aggodalmasan vajdó Déri ügyben

sorsdöntő fordulat következett be: ma már a becses múzeumi hagyaték teljes egészében a magyar állam birtokában van.

Néhány nappal ezelőtt jeleztük, hogy január 18-án megindulnak Bécsben az átvételi tárgyalások. A tárgyalás eredményéről a tegnapi napon hivatalos értesítést kapott a város vezetője:

a kultuszminisztérium tudatta, hogy nevében dr. Czákó Elemér államtitkár és dr. Tihámér Lajos min. tancsós e hó 19-23-án a Déri családtól az összes hagyaték tárgyakat átvették.

A tudósítás szerint az anyag számbavételét és csomagolását Lábán Antal, a Collegium Hungaricum igazgatója és Söröghy János, debreceni múzeumi segédőr végezték.

E hírrel kapcsolatban azt is jeleztük a kultuszminisztérium, hogy az osztrák pénzügyi hatóságok a kivételi illetékekről aligha fognak lemondani, bár e tekintetben is folyamatosan vannak a tárgyalások az osztrák pénzügyminiszteriummal. Előreláthatólag — mint már jeleztük — körülbelül 200 millió korona illetékben fog megállapodás történni.

A kultuszminiszteri tárcza ezt az összeget nem tudja költségvetésébe beilleszteni. Ezért a város megbízottját értekezletre hívta meg február 3-ára, hogy ezen az értekezleten

módot keressenek arra, hogy ki viselje az illeték költségeit.

Alig lehet kétséges, hogy ennek az összegnek vállalása alól nem térhet ki Debrecen város. Sőt

kiadásai még körülbelül 200 millióval fognak gyarapodni a csomagolás és hazaszállítás költségeivel.

A csomagolás ugyanis különös gondot és költségesebb módozatot kíván, tekintettel a tárgyak művészi becsére. Külön ládákban és butorkocsikban teszi meg a híres gyűjtemény Debrecenig az utat.

A hagyaték hazaszállítása már február hónapban megindul s talán még február hó folyamán be is fejeződik. A Debrecenbe érkező múzeumi tárgyakat becsomagolva ideiglenesen a városi könyvtár és képtár helyiségében helyezik el s ugyanitt részletekben, kiállításra bemutatják a közönségnek. Ebben az épületben marad a gyűjtemény a Déri múzeum palotájának felépítéséig.

A város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap délután tartott ülésén örömmel vette tudomásul a fenti bejelentéseket s dr. Csűrös Ferenc kulturtanácsnok előterjesztésére úgy határozott, hogy a törvényhatóság érdekeit a február 3-iki kultuszminiszteri értekezleten a tárgy rendkívül nagy fontosságára való tekintettel, magával dr. Magoss György polgármesterrel óhajtja képviseltetni.

Kernhoffer József a Kamara főpénztárosa, dr. Harsányi Imre kamarai titkár, dr. Olasz Vilmos segédtitkár.

Fontos ügyek a közgyűlés napirendjén. — Teljesen rendezték a Kamara pénzügyeit.

Elénk érdeklődés mellett tartotta meg tegnap délután a debreceni Ipar és Kereskedelmi Kamara ezidei első évi közgyűlését. Szentkirályi Tivadar elnök családjában előfordult betegség miatt elutazott és így helyettesítő Dávidházy Kálmán elnök elnökölt.

Dr. Radó főtitkár ismertette az elnöki előterjesztéseket, amelyeknek során a közgyűlés jegyzőkönyvileg örökölte meg a lemondott Falk Lajos alelnök kiváló érdemeit és Aufrecht Vilmos főpénztáros emlékét. — Békés Lajos alelnök megerősítését örömmel fogadta a közgyűlés.

Elkeszülttel választotta meg főpénztárosává Kernhoffer József kincstári főtanácsost.

Ugyancsak örömmel vette tudomásul a közgyűlés, hogy a kamara anyagi erejének helyreállítása érdekében Szentkirályi elnöknek és Radó főtitkárnak évek során át folytatott fáradozásai, sorozatos tárgyalásai kellő eredményt hoztak.

amelynek biztosítéka az 1924. évi aranyköltségvetés jóváhagyása.

A kamara akcióképességének fejlesztése érdekében gondoskodott a közgyűlés a rendkívüli mértékben lesoványított személyzet kiegészítéséről.

Meghívás útján titkárrá választotta dr. Harsányi Imrét, aki már egy ízben volt a kamara helyettes titkára. — Segédtitkári címmel ruházta fel az elnöki tancs állal előadó-fogalmazóvá kinevezett dr. Olasz Vilmost.

Mindkét tisztviselő általános becsülésben és szeretetben áll az iparos és kereskedő társadalom előtt. Örömmel állapította meg a közgyűlés, hogy az eddigi kiváló munkájuk ezzel a kiegészítéssel most már a kamara munkatétel minden részén

teljes erővel vehetik fel az intenzív tevékenységet.

Beható tárgyalás során nyugdíjügyeket, a hivatali személyzet státuszrendezését, a székházon eszközöndő javításokat intézett el aztán a közgyűlés.

Ezután megállapította az 1925. évi költségvetéstantervet, amelyben újra felvette a kereskedelmi, ipari szakoktatás erőteljes támogatására szükséges összegeket s ezzel kapcsolatban elismerését és köszönetét fejezte ki a kamara elnökének s főtitkárnak

a kamara pénzügyeinek rendezésére körül kifejtett tevékenységükért.

Ugyazintén köszönő iratot intéz a közgyűlés mindazon kamarai tagokhoz és kereskedőkhöz,

akik a nehéz időkben saját ob-
ligó vállalásaikkal készek voltak a kamara támogatni.

Köszönetét fejezte ki a közgyűlés a kamarai nagykölesön ügyében tanúsított magatartásáért a Debreceni Első Takarékpénztárnak.

Az adófelszámolási bizottságban megüresedett helyre az V-ik kerületben Weisz Márton fűszerkereskedőt küldte ki a közgyűlés.

A záróra szabályozásának a városokra és községekre általános kiterjesztésének tervezetével foglalkozott a közgyűlés s elhatározta, hogy az előkészítő tárgyalásokba széles körbe vonja be a kerület érdekeltségét.

Levelező taggá választotta meg a közgyűlés Sztraka Pétert, a Sesztina cég üzletvezetőjét érdemes munkásságának elismeréséül.

A magánalkalmazottak viszonyainak szabályozásáról szóló törvénytervezet kérdésében széles körben tárgyalásokat fog a ka-

mara folytatni s az érdekeltség minden tagozódásának előterjesztései alapján észrevételeinek figyelembevételével fogja javaslatát kidolgozni.

Allást foglalt a közgyűlés a kedvezményezett szövetségek által támogatott egészségügyi versennyel szemben. Felterjesztést intéz a közgyűlés a rayonbérletjegyek rendszeresítésére iránt.

Beható előadásban ismertette dr. Diczig segédtitkár a kisipari hitelakció egyes fázisait s eddigi lényeges eredményeit.

A közgyűlés Szántó Sámuel értekes hozzászólása és Békés Lajos gyakorlatias felszólalása után az akció tovább fejlesztése érdekében többirányú lépések megtételét határozta el.

Allást foglalt a sóforgalom felszabadítása érdekében. Ezután elhatározta a közgyűlés, hogy felterjesztést intéz a vámtarifa életbeléptetésével kapcsolatban a vámhivatali személyzet megfelelő kiképzése, a vámhitelek feltételeinek könnyítése,

ugyszintén az előjegyzési raktárak tekintetében

fennálló egyes rendelkezések könnyítése érdekében.

Felterjesztést intéz a közgyűlés a Nyiregyházán felállítandó új vámhivatal érdekében, valamint

a postacsomagok vámkezelésének gyorsítása és a vám visszatérítések gyorsítása érdekében.

Részletesen foglalkozott a közgyűlés az ált. forgalmi adó reformjárak kérdésével s

állást foglalt a forgalmi adónak minden cikk után egy helyen, egy ízben lerovási rendszere mellett.

Több kisebb tárgy elintézése után a közgyűlés Zelinger Ede indítványára elhatározta, hogy a debreceni kaszárnyák közül

a város közepén lévő két kaszárnyának lakásokká átalakítása iránt illetékes helyekre felterjesztést, illetve iratot intéz.

Ezután közgyűlés elnök elintézésével véget ért.

Szigoru intézkedések az erőszakos lakás átvétel ellen.

A Népjelölti és Munkügyi Miniszterhez intézett és érkezett jelentés szerint mind gyakrabban előfordul, hogy olyan esetekben, amikor az ügyfelek az alsófoku lakásügyi hatóságok határozatait ellen a miniszterhez, főfelügyeleti hatáskörébe tartozó panaszt adnak be és a miniszter a panasz érdembeni elbírálásáig a végrehajtást felfüggeszti, az az ügyfél, akinek részére az alsófoku lakásügyi hatóságok a lakást kiutalták, a lakást a törvényes út mellőzésével, önhatalmúlag, erőszakos módon elfoglalja, vagy abba álkules se-

gélyével, a háztulajdonos tiltakozása dacára beköltözik. Hogy ennek a visszaélésnek elejét vették, a miniszter elrendelte, hogy ha valamely lakást igénylő fél a részére kiutalt lakásba a lakásügyi hivatal mellőzésével, önhatalmúlag költözik be, onnan bármelyik érdekelt fél kérelmére, a lakáshivatal által, végrehajtás útján azonnal kilakoltatandó és a lakás más részére utalandó ki. — még abban az esetben is, ha egyéb ként a rendelet értelmében a lakáshoz az illetőnek volna nagyobb igényjogosultsága.

Különbeféle vélemények a jog- és pénzügyi bizottságban a szegedi emlékműről.

Egy szavazat-többséggel 200 aranykoronát ad a város

Szegeden nagyarányú társadalmi mozgalom indult meg, hogy az 1914. évben Szegedről kiindult ellenforradalom emlékéét szoborművel örökítsék meg. A „Nemzeti megújulás emlékmű”-vére országos gyűjtést indítottak meg s többek között Debrecen városától is anyagi támogatást kértek.

A tegnap tartott jog- és pénzügyi bizottsági ülésen dr. Vársány István tb. főjegyző 500 aranykorona meg-szavazását hozta javaslatba.

Dr. Magoss György polgármester legszívesebben semmit sem adna, hiszen ilyen célokra a város magamagának sem tud eleget adni s különben sem nagy jelentőségű az egész akció.

De hogy teljesen ne helyezkedjenek

elutasító álláspontra, száz aranykoronát megajánl, de többet nem.

Dr. Vársány István elismeri, hogy a megörökíteni szándékolt akciókat kellemetlen momentumok fűződnek de végeredményében az esemény egyetemes nemzeti horderejű volt Fenntartja indítványát.

Balogh István: Egyezzzünk ki 200 aranykoronánál.

A mindinkább hevesebbé váló vitának és egyezkedésnek az vetett véget, hogy szavaztak, melynek eredményét így hirdette ki dr. Vargha Elemér tb. főjegyző: 200 aranykoronát szavaztak meg heten, százat hatan és ötszázat egy tag. Tehát 204 aranykoronával csatlakozik Debrecen a mozgalomhoz.

A város aszfaltjárdái és utai biharmegyei aszfaltból fognak készülni.

A Hirsch-cég felebbezésének elutasítása.

Hirt adtunk már róla, hogy a város az évi burkolatozási munkákkal kapcsolatban többek között az aszfalt munkákra is versenytárgyalást hirdetett s ennek eredményeképpen több pályázó közül a Magyar Aszfalt RT ajánlatát fogadta el a városi tanács. A városi tanács döntését az egyik pályázó: Hirsch Mihály RT, arra hivatkozással, hogy az ő ajánlata sokkal előnyösebb, megfellebbezte.

A felebbezéssel tegnap foglalkozott a jog- és pénzügyi bizottság. — Borsos József műszaki tanácsnok ismertette a két ajánlatot s komplikált számítások alapján bebizonyította, hogy a Magyar Aszfalt RT ajánlata az olcsóbb. E mellett az a körülmény készítette a tanácsot a RT ajánlatának az elfogadására, hogy a Magyar Aszfalt RT a dennai (Bihar-

megye, Románia), míg a Hirsch cég egy olaszországi aszfaltbánya anyagával dolgozik. A dennai aszfalt bitumin tartalom 90, míg az olaszországi maximálisan 50 százalék. Az aszfalt jósága és tartóssága pedig a bitumin tartalom nagyságával arányos. Különbösen is benne volt a pályázati hirdetésben, hogy a városi tanács az arra való tekintet nélkül választhat az ajánlatok közül.

A bizottság az előterjesztett indokok alapján a Hirsch cég felebbezésének elutasítása mellett foglalt állást.

ANGOL
GYAPJU
MELLÉNYEK
FRANK EDÉNÉL

Hírek

Báلكirálynői korona, Törley perzsgő, óriási mézesztív a Farsangi Görbe Éjszakán.

A farsangi görbeéjszaka egyik érdekessége és látványossága lesz a farsangi királynő választása. A legszébb hölgyet kiáltják ki a farsangi királynőnek és mindjárt meg is koronázzák. A díszes farsangi koronát a Frici kalapszalagon már el is készítették és azt közszemlére kitétték a kalapszalagon hírközlésére.

A mulatságon lefolyó szépségverseny és táncverseny győztesei értékes jutalomban részesülnek. Ezt annál inkább meglepheti a rendezőség, mert közben jelentős adományokkal segítik a cél elmozdítására. Így a világhírű Törley perzsgőgyár több üveg perzsgőt bocsátott a rendezőség rendelkezésére, hogy a táncverseny győztesei között kiossák. A perzsgőt persze a táncverseny főgyőztesei kapják, míg a győztes hölgy pároknak részint értékes virágzákat, csokrokat és hasonló tárgyakat fognak kiosztani.

Jelenthetjük még, hogy özv. Czobor Lászlóné, a híres debreceni mézeskalács-cég jelenlegi tulajdonosa egy óriási, csaknem egy méter magas mézeskalács szívet készített dírekt erre az alkalomra. A debreceni mézeskalács iparnak valószínűleg ez az óriási mézesztív. Ezt is valamint egy óriási mézesztányért, amelyet szintén a Czobor-cég ajánlott fel, a szépségverseny egyik győztese fogja kapni.

A farsangi mulatságra földszinti jegyek még kaphatók a Méliusznál, Hegedűs és Sándornál és Keszthelyi és Kronovitznál.

Szombaton városi közgyűlés lesz.

Debrecen város törvényhatósági bizottsága január 31-én, szombaton közgyűlést tart. A műsorra mintegy 49 tárgyat tűzött ki a tanács. Ez alkalmal fogják kiegészíteni és újraalakítani a tagok szabályszerű kilépése folytán megüresedett bizottságokat.

Lakásukat elcserélni kívánók jelentkezzenek a Lakáshivatalban.

Azon egyének, akik bérelt lakásokat átruházni óhajtják, vagy bérletátruházás után akarnak lakáshoz jutni, nemkülömben, akik lakásukat elcserélni kívánják, ebbeli szándékukat a lakáshivatalnál, a hivatalos órák alatt d. e 9—2-ig jelentésük. Ugyanis a hivatal ezen egyénekről, újabb jegyzéket vezet, amelyek nyilvánosak és a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

Születések.

A debreceni anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be: Dr. Radó Rezső iparkamarai főtitkár, leány: Klára Terézia Mária Gabriella, Biró Antal gk. s. fia: László Zoltán, Balogh András államv. asztalos, fia: Béla Károly, Pékó József államv. gyan. leány: Irén Eszter, Anil Gyula asztalos s. fia: Aladár, Lisztes László fm., leány: Juliánna, Papp István csizm. m. leány: Iona, Sauerbrunn Mór fuvaros, fia: Zoltán, Róth Ernő géplakatos, leány: Irén, Bányai Margit cseléd, fia: Lajos, Lehoczky Gyula katoná, leány: Juliska.

— Slessen jegyét megváltani a Farsangi Görbe Éjszakára. A Méliusznál, Hegedűs és Sándornál vagy Kronovitz-Keszthelyinél.

Debrecenben nem lesz ügyvédi és bírói vizsgáló-bizottság.

A miniszter elutasította a város kérelmét.

Debrecen város törvényhatósága egy korábbi feliratban azt kérte az igazságügyminisztertől, hogy a béke idején Marosvásárhelyen működött, de megszűnt ügyvédi és bírói vizsgáló bizottság helyett, mint az országban ez idő szerint a budapesti után a második, Debrecenben állítson fel egy ilyen vizsgáló bizottságot. A jog és pénzügyi bizottság tegnapi ülésén mutatta be a városi

tanács az igazságügyminiszternek válasz-leiratát, melyben közli, hogy a kérelmet nem teljesíti. Indokolása szerint a budapesti vizsgáló bizottság az ország igényét teljesen be tudja állítani annak idején a marosvásárhelyi bizottságot is csupán azért kreálták, mivel Erdélyben speciális magyar magánjog volt érvényben.

A szélhámos Spiegel Róza Debrecenben egyszerre két férfivel akart házasságra lépni.

a „Debrecen“ tudósításai nyomán fogták el veszedelmes szélhámost. — Újabb részletek üzelmeiről.

A szélhámos Spiegel Rózi Szücs Irén, mint ismeretes, már a rendőrség kezén van és ma már a debreceni rendőrkapitányságon fogják tüzetesen kihallgatni.

Erdékes körülmények közt fogták el a veszedelmes szélhámosnőt. Megírtuk annak idején, hogy cseh közigazgatás alá került vidékre szökött Spiegel Rózi. Miután ellopta a színnai parókiaíró az összes bélyegzőket s mintegy száz darab anyakönyvi kivonat blankettát, ismét magyar területre szökött. — Magyarországon egyenesen Verpelétre ment, ahol

a gróf Sztáray uradalomhoz állított be kulesárnőnek. Onnan két levelet írt. Mindkét levél január 14-iki keltezéssel van el látva. Az egyik levelet a kádornai ref. lelkésznek írta. Ebben a levélben azt írja Spiegel Rózi, hogy kölcsönözzék neki 300 cseh koronát s ezt a nevében küldje el Szinnára, a kath. plébánosnak, azzal a kéréssel, hogy 3 darab keresztlevelet állítson ki számára házasságkötés céljából, mert ő Debrecenben id. Papp Ignác ny. igazgató tanítóval házasságra akar lépni.

A második levelet pedig a színnai róm. kath. plébánosnak írta. Ebben azt közli a plébános, hogy a kádornai ref. pap 300 cseh koronát fog küldeni és ezért 3 keresztlevelet állítson ki számára, házasságkötés céljából, mint Spiegel Rózi írja:

„nem baj, ha nem is vagyok fel-tüntetve az anyakönyvekben.“ Január 10-én Verpelétről Kakuk debreceni vasutasnak is írt s azt közli, hogy okmányainak beszerzése után hajlandó feleségül menni a vasutasokhoz.

A rendőrségnek tudomására jutott, hogy Spiegel Rózi Verpeléten van. Így intézkedés történt, hogy őrizetbe vették. Spiegel Rózi azon-

ban valahogy megneszelte, hogy keresik, így

Január 25-én Miskolcra szökött Verpelétről.

Miskolcon, mint jelentettük, Váradi ékszerészhez furakodott be nevelőnőnek és ott szabályszerű irásokkal igazolta magát.

ersze, írásai közönséges hamisítványok.

Miskolcra levelet írt a Rákóczi utca 35. szám alatt lakó Schwartznének, akitől albérlésért egy szobát.

Schwartzné azonban, olvasván Spiegel Rózi szélhámos életéről a „Debrecen“ ben közölt tudósításokat,

a levelet felvitte a rendőrfőkapitányságra és bizalmasan közölte a rendőrséggel Spiegel Rózi címét.

Schwartzné jelentése nyomán a debreceni rendőrség telefonon közölte Spiegel Rózi pontos miskolci címét s kérték a miskolci rendőrséget, hogy Spiegel Rózit vegyék őrizetbe és szállítsák Debrecenbe.

Január 27-én aztán a miskolci rendőrség őrizetbe vette Spiegel Rózi-t. Ott leltették a fogdába, ahol 2 gramm veronált vett be. Azonban a veronál oly kis adagolás volt, hogy csak muló rosszulléte támadt a szélhámos nőnek. Mint Miskolcra értesülünk, Spiegel Rózi ott nagy jelentéket rendezett a rendőrséggel s felháborodva tiltakozott őrizetbe vétele ellen, de ezután megtört és részben bájsmerő vallomást tett.

— A napnál világosabb, hogy hogy jól fog mulatni a Görbe Éjszakán.

EUSMERT, LEGJOBB
FÉRFI FENÉRNEMŰEK
HERMANN és FRIEDMANN
PIAC-UTCA 10. SZÁM

A Műegyetem szakvéleménye az aszfalt ügyben.

Az aszfaltügyben egyik vitás kérdés volt, hogy vajon a dernai vagy a trinidad aszfalt a jobb-e? Azt állították, hogy a trinidad aszfaltot keverni kell idegen anyagokkal, míg a dernait nem. Erre a baljére alaposan rácsáfolt a műegyetem illetékes, világszerte elismert tekintélyű szaktanárának szakvéleménye, mely most érkezett be a városi Tanácshoz. — Szerinte a trinidad aszfalt nyersen is 57 százalék bitumens és 43 százalék ásványi anyagot tartalmaz, az ásványi alkotórészek oly meglekélő finomsággal vannak benne elosztva, hogy nem választhatók ki ez a tulajdonképeni aszfaltanyag megbonthatatlanul van benne. Ezzel szemben a dernai aszfalt homokos bitumens anyag, melyet forró vízzel választanak el a homoktól, le kell ezt is desztillálni, a bitumen ezalatt meg bomlik, az anyag higabb konszisztenciájú, az ásványi anyagokat pedig mesterségesen kell hozzákeverni.

Amíg tehát a trinidad aszfalt természetes anyag, melyet az egész világon használnak, a dernai aszfalt mesterséges készítmény.

A cigányzenészek közgyűlése.

A cigányzenészek országos szövetsége ma délután 2 órakor az Arany Bika kistermében közgyűlést tart. A vezetőség ezután is kér a tagok pontos megjelenését.

Szülői értekezlet.

Az első félév lezárásával Tanulmányi c. fogja a debreceni Kegye-rendőrk. kath. reálgimnázium a szokásos szülői értekezletet meg tartani. Az értekezletre, mely szombaton jan. 31-én délután 5 órakor lesz az intézet dísztermében, ezután is szívesen meghívja az érdeklődőket az intézet igazgatóságára.

Franklányakkendők
FRANKEDÉNÉL

Halálozások.

A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Szakál Amália gk., 23 éves, Klinika, Popellár Imre ik., 21 éves, Kisfalud-u. 18., Szabó István ref., 60 éves, Máv. kolónia, Tóth István ref., 65 éves, Lorántfy-u. 36., Tóth Ferenc ref., 3 hó, Aczél Anna ik., 5 hó, Dajnicz Jánosné Kapros Róza ref., 28 éves.

Még a sarkoszorut is ellopták.

A nagy hírű Böszörményi Róza sírját, mely a Dobozy-temetőben van, mint ismeretes, a Csetonai Kör gondozza. A sírről most, mint a temető pásztor jelentette, az értékes sarkoszorut lelopták. Az esetet bejelentették a rendőrségen. Nyomozás indult a kegyeletstörő sírtolvaj ellen.

Szerencsétlenül végződött birkozás.

Nagy Gyula 10 éves fiúcska tegnap a Hegyi Mihályné utca 30. sz. alatt játszadozott. Társával egyszer csak birokra keltek, aki a birkozás hevében vállára kapta és oly szerencsétlenül dobta le, hogy a fiúcska a vállán kulcsonttörést szenvedett. A mentők beszállították a sebészeti klinikára.

— Február hó 1-én a Modern Cabaréba a következő új társulat érkezik: Jandó Nusi, Bindez Margit, Révész Vilma, Verő Böske Kazinczy Ágota, Antal Ibi, Erdöss Elli, Verő Hédi, Anna Margarete, Verő duó, Ivan Misi, Gábor Tibor rendező. — Záróra mindennap reggel 5 órakor.

— Debrecenben ma mindenki a Farsangi Görbe Éjszakáról beszél.

Sejti-e már mi lesz

február 22-én ?

A pontosan teljesített hivatali munkáért nem jár külön jutalom.

A közbiztonság működő forgalmi-adó biztosa a sertés és egyéb huszemlék után eddig 39 milliót szedte be. A pontos és buzgó munkateljesítésre valló eredmény készítette az illetékes városi ügyosztályt arra, hogy megjutalmazásra hozza javaslatba a forgalmi adóbiztost a tanácsnak. A tanács azonban arra az aláspontra helyezkedve, hogy a hivatali munka pontos teljesítése kötelesség és így külön nem jutalmazható, elutasította a javaslatot.

Jelentkezzenek a gépjármű vezetők

A m. kir. állami rendőrkapitányság közigazgatási ügyosztálya felhívja a gépjármű vezetőket, hogy az új gépjármű vezetői igazolványokért január 30-tól kezdődőleg jelentkezzenek a kapitányság I. em. 66. sz. szobájában.

Házi szarka.

Dalmady Jánosné Kossuth-utca 25. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy lakását huzamosabb idő óta lopkodják. Eddig a tolvaj több millió korona értékű holmit, jobbára élelmiszereket lopott el. A feljelentés alapján nyomozást indítottak a tolvaj ellen, aki nem más, mint a helyzettel ismerős házi-szarka.

Marólugot ivott az idezéstől való félelmében.

Tegnap délelőtt 10 óra tájban a mentőket hívták Németh Juliánna 32 éves magánzónó, Kigyó-utca 10. szám alatti lakására, ahol az aszony ismeretlen okból megmérgezte magát. A mentők nyomában a helyszínre vonultak, ahol az asszonyt első segélynyújtás után kocsiba akarták tenni, hogy a kórházba szállítsák. Ez víjmi nehezen ment, mert Némethné nem akart kocsiba ülni. Végre mégis sikerült az öngyilkosjelöltet kiszállítani a kórházba, ahol kihallgatása alkalmával elmondta, hogy azért akart megválni az élettől, mert idezést kapott a rendőrségtől. Állapota nem életveszélyes.

x Tűkőrgyártás, üvegcsiszolás, régi tűkőrok újjáéltése Sipkovits Béla üvegipari vállalata Sziv-utca 14/15. Telefon 35-

KALAPOK
legolcsóbban
Hermann és Friedmannál
piac-utca 10

A tehetős szülőknek visszadják gyermekeiket a menhelyről.

A városi elsőfoku közigazgatási hatóság megállapította, hogy a gyermekmenhely sok olyan szülő gyermekét neveli, akik időközben rendes anyagi helyzetbe kerültek és gyermekeik ellátásának és nevelésének költségeit ma már el tudják viselni. A városi tanács utasította az árvászeket, hogy az ilyen jó anyagi viszonyok közé került szülőknek adassa vissza gyermekeiket. Így sok hely szabadul fel az intézetben. Dr. Magoss György polgármester indítványára azonban kikötni rendelték, hogy ez esetben is csak akkor adhatók vissza a gyermekek szülőknek, ha biztosítva van az, hogy erkölcsi tisztaságuk nem fenyegeti otthon veszély.

— Szánálva lesz a rossz kedve, buja, beja, gondja a Farsangi Görbe Éjszakán.

Hirdessen lapunkban.

Súlyosbíto ítélet egy korcsmai verekedés miatt.

Súlyos testisértés büntetvéért ítélték el Nyáry asztalosmester.

A debreceni törvényszék Serly büntetőtanácsa tegnap délelőtt tárgyalta Nyáry Lajos asztalos mester és Szabó Sándor könnyű testisértési perét. A két iparos 1923. novemberében az Agárdy-féle vendéglőben borozás közben összevesztett. A veszekedés tettelegességgé fajult, melynek hevében Nyáry Lajos zsebkést rántott és Szabó Sándort több helyen megsebesítette. A megsebesített iparost a sebészeti klinikára szállították be, ahol a gondos ápolás következtében hamarosan visszanyerte egészségét

és munkaképességét. A járásbírószék annakidején könnyű testisértés vétségéért 2 millió korona pénzbüntetésrel sújtotta Nyáry Lajost, aki azonban a törvényszékhez fellebbezett a büntetés megállapítása miatt. — A törvényszék súlyosabban számított az eső momentumokat állapított meg a korcsmai verekedésből és súlyos testisértés büntetvéért ítélték ki Nyáryt és egyúttal megsemmisítette a járásbírószék enyhébb ítéletét.

A tárgyaláson kiderült, hogy hamisan jelentették fel a vádlottat.

Felmentve a hadsereg-nyalázás vádjá alól.

Pár héttel ezelőtt megirtuk, hogy Fisch Sámuel komádi lakost hadsereg-nyalázás és a társadalmi-rend elleni büncselekmény miatt a csendőrség letartóztatta és az ítéletre hivatott debreceni kir. honvéd törvényszéknek adta át.

A honvéd-törvényszék Mánya Márton hadbíró őrnagy vezetése alatt ma tárgyalta az ügyet.

Fisch Sámuel tagadta, hogy a terhére rótt cselekményt elkövette volna s előadta, hogy a feljelentést elbocsajtott alkalmazottai bosszúból tették meg ellene.

A feljelentést megtevő Szabó Gyula szabósegéd a főtárgyaláson is fenntartotta vádját. A feljelentést aláíróit többi egyének azonban előad-

ták, hogy lelkiismeretük nem engedi meg, hogy egy ártatlan ember vesztét okozzák s kijelentették, hogy a teljesen valótlannal feljelentés csupán Szabó Gyula bosszújának eszköze volt.

A kir. honvéd-törvényszék dr. Rapp Imre vádbeszéde és a védelemnek dr. Csábor Jenő ügyvéd részéről történt előterjesztése után Fisch Sámuel felmentette, azonnali szabadlábrahelyezését elrendelte és egyben a hamis feljelentést tett egyének megbüntetését végeztet az iratoknak — az ítéletnek jogerőre emelkedése után — a polgári büntető bírósághoz leendő áttételét határozta és illetve rendelte el.

Ujabb kényszeregyezségeket jelentettek be a debreceni törvényszéken.

Egy hentes-cég fizetése képtelen lett a szalonna áresése és a magas kosztkamát miatt. — Fordulat Róth Imre ügyében.

A nehéz gazdasági és hitelviszonyok Debrecenben is mindjobban éreztetik hatásukat. Mind több és több kényszeregyezségi eljárást kérnek a debreceni törvényszéken.

Tegnap Orosz János textilkereskedő adott be kényszeregyezségi kérvényt, azonkívül özvegy Keeskés Jánosné hentes cég szintén kényszeregyezségi eljárást kért. Az utóbbi eset különösen azért érdekes, mert hentes üzlet Debrecenben eddig még aligha jelentett fizetése képtelenséget. Keeskésné vagyonát a szalonna áresése és a felvett kosztpénzek után járó kamatok vitték el.

Róth Imre, Csapó utcai textilkereskedő ügyében pár nappal ezelőtt lényeges fordulat élelt be. Már régebben megirtuk, hogy egyezkedési tárgyalások folytak Róth Imre és a

hitelzők közt. Róth egy milliárdos passzívája ellenében 50 százalékos egyezsége ajánlott fel, amelyet a hitelzők 90 percentje elfogadott, csak egy 12 milliós hitelező ragaszkodott a teljes tartozás kiegyenlítéséhez.

A hét elején volt ez ügyben a tárgyalás kitérve, dr. Bata József törvényszéki bíró elé. A törvényszék azonban az egyezsége elutasította az azzal a megokolással, hogy az ügy irataiból büncselekményt lehet megállapítani s a törvényszék nem engedheti meg, hogy a kényszeregyezség látszata alatt a magánvagyonokban ilyen súlyos kárt okozzanak egyesek.

A bíróság határozatát azonban értesülésünk szerint az összes hitelzők megfolyamodják, sőt maga a hitelzők végegyelete is. A mai napon adta be dr. Aczél Jenő ügyvéd a hi-

telezők végegyeletének nevében a fellebbezést a törvényszék határozata ellen.

Hírdetmény.

A városi tanács az Országos Földbirtokrendező bíróság emökének 37.384—1924. OFB. leirata folytán közhírré teszi, hogy Bartha Sándor és neje debreceni lakosoknak Debrecen sz. kir. városbeli ingatlanviszajuttatási ügyében 192—1924. OFB. sz. n. kélt végzésnek elnöki tanácsülésben leendő felülvizsgálata érdekében benyújtott kérelmére a hivatkozott végzést az OFB. elnöke elnöki tanácsülés elé utalta.

Debrecen, 1925. évi január 20.

Városi Tanács.

Eltűnt szélhámos.

A közelmúlt napokban Debrecen utcán élénk feltűnést keltett egy hűri orgas magas bőrkabátos egyén Kossuth szakálával. Mindenki megbámulta, ahol csak megfordult. Az illető neve Hep Ferenc. Allitóltag a bőrklinikán kezdte pályafutását, majd fia gyöngy lett. Hogy az an könnyben csináthasson üzletet, ilyen szövegű névgyekarttyakat nyomtatott:

Hep Ferenc - Mihály

Gróf Szécsenyi Emilné szül. Hunyay Már a grófnő vajskai uradalmának központi főintézője

A farsangkor a cipőüzletekre tért át. Így került összekötésbe Lichtenstein Sándor cipész, akitől a cipőket mintának és azokkal együtt megszökött. Lichtenstein cipészemester erre feljelentést tett Hep Ferenc Mihály ellen, akinek országos körözését elrendelték.

— Hat szót kell tudni mindenkinek: Farsangi Görbe Éjszaka február 1-én a Bikában.

Komplikált öngyilkosságimód

Különs módon dobtá el magától ifjú életét Ilés Tóth János gazdasági cseléd, aki id. Nánassy Páltanyán volt régebbi idő óta a kényszerben. Ilés Tóth János a múlt napok egyikén úgy fél 5 óra tájban Székely Imre bakonszegi kerületi kölcson kért egy kétszövi feyyvert. A feyyver ráer sítette a tornác egyik oszlopára. Majd a ravaszra madzagot kötött, míg a zsineg másik végén az oszlop meleti pitvarra költöccére kötötte. Ezután csizmáját lehúta s a pitvarajtást becsapta. Ezáltal a feyyver elsült s a golyóit halálosan megsebesítette, úgy hogy kevéssel ezut a sér lecsúszta behalt.

SZEZON-NAPTA

Január 31, szombat: Kékek Klubjának bálja a Bika disztermében.
Február 1, vasárnap: Farsangi görbe-éjszaka, rendezik a debreceni uszágírók.
Február 4-én, szerdán: Zsidó gimnázium bálja a Bika disztermében.
Február 7, szombat: Filler bálja a Bika disztermében.
Február 14-én, szombaton: Katolikus Bál a Bika disztermében.
Február 21, szombat: Vörös Kereszt bál a Bika disztermében.
Február 22., vasárnap: A nyomdászok farsangzáró Alarcos-bálja a Munkás-Otthon disztermében.

— Dobja el gondjait és vegyen egy jezt a Görbe Éjszakán.

A „Debreczen” telefon száma 789.

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF
Kiadja a T. H. könyv- és lapkiadó-vállalat

Nyomatott a Tiszántuli Hirlap r.-t. nyomdájában.

**Mindenkinek el kell menni
február 1-én**

a

Farsangi görbe éjszakára

az

**„Arany-Bika”
nagyszálló disztermébe!**

640.000 koronáig emelkedett a tiszavidéki buza.

Budapest, jan. 30. A mai gabonapiacra megint rendkívül szilárd volt az irányzat.

Mára az üzlet elején a tegnapihoz képest sokkal nagyobb árat követeltek,

de az enyhe időjárásra való tekintettel, eleinte vonakodtak az árköveteléseket teljesíteni. Később azonban már akceptálni kellett ezeket a követeléseket, mert Amerikában tegnap 5 centtel drágult a buza, így a tegnapi árakon nem lehetett buzát kapni.

Ilyen körülmények között a tiszavidéki buza nálunk ma 640.000 koronáig emelkedett.

A rozs szintén drágult 10.000 koronával.

Hivatalos árfolyamok: tiszavidéki buza 627-640, pestvidéki 625-637,5, rozs 530-535, árpa 400-420, sörárpa 490-515, zab 420-430, tengeri 310-315, korpá 255-257,5.

Megjavult az értéktőzsde irányzata.

Az értéktőzsde irányzata valamivel megjavult. A tegnapi tüntetésnek tulajdonítják a hangulatváltozást.

Az utótőzsdén az irányzat a zárlati szinten mozgott, a forgalom azonban nagyon mérsékelt volt és csak a piac favoritpapírjaira, a Rimára, Ganz Danubiusra, Magyar Hitelre és Georgiára szorítkozott.

A Rimában reaktiválások és bécsi lanyhább jelentések hatása alatt az irányzat egy árnyalattal gyengébb.

Magyar Hitel 450-51, Salgó 530-32, Nova 197-99, Rima 151-52, Keresk. bank 1065, Georgia 254-55, Ganz Danub. 2900-910, Köszén 3140.

Zürichi zárlat.

Páris 2805, London 2484, New-York 518, Brüsszel 2700, Milano 2150, Hollandia 209, Berlin 123, Bécs 73, Szófia 377, Prága 1540, Varsó 99, Budapest 72 Bukarest 272 Belgrád 847.

Az aranykorona árfolyama.

Az aranykorona mai árfolyama a londoni aranyjegyzés alapján — 14596.34 papirkorona.

Az aranykoronának a londoni jegyzés alapján való számítását azért vezették be, mert a dollár jelenleg aranyparitás alapján áll és az aranykorona számítás ezen az új alapon realisabb eredményt ad.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról.

darab	Vétel	Kifizetés
Dollár	71540 K	72120 K
Angolfont	344000 K	347000 K
Hollandi forint	28735 K	28985 K
Francia frank	3913 K	3922 K
Svájci frank	13795 K	13935 K
Léva	517 K	523 K
Cseh korona	2123 K	2143 K
Lira	2978 K	3008 K
Lei	374 K	376 K
Dinár	1155 K	1175 K
100n. marka	—	—
Lengyel marka	—	—
Osztrákkorona	101.40	101.90

ARANYAT. ezüstöt, briliánsat, hamis fogat legmagasabb árban **VESZEK**
STEINER MIHÁLY Batva-u. 2. 1-30 em.

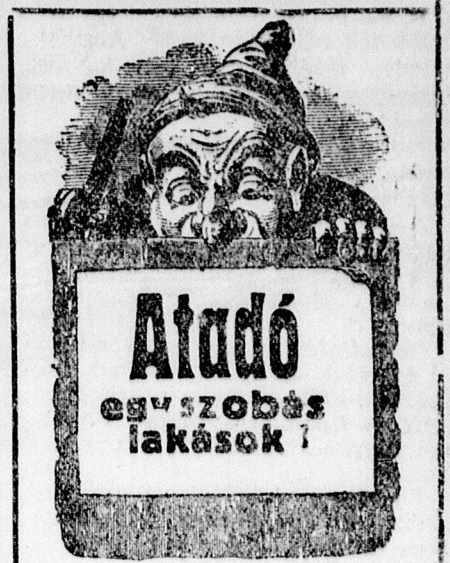
Elsőrendű kárplios
SZABÓ JÓZSEF Varga-utca 1. sz., Szent Anna-utca sarok
KÉSZ HENCSEK RAKTÁRON

Makulatura papir
minden mennyiségben
eladó
lapunk kiadóhivatalában
VARGA-UTCA 5. SZÁM.

Patkányt,
egeret 48 órán belül mindenki kiírhatja, ha hatóságilag szabadalmazott patkányirtót nagyon olcsón
STERN
festéküzletében Piac-u 10 (Bikával szemben) vásárol. Még nem felelés esetén a pénzt visszafizetem.

Mosott rongyot
vesz a „Tiszántuli Hírlap” nyomdája, Varga-utca 5. sz.

Eibitangolt
2 db 3 éves pejkanca csikó
Mindkettő nyakának baloldalán BK. jegy van. Bezsületes megtaláló vagy nyomravezető jelentse
LISZKAY DEZSŐNEK Nyiregyháza, Zrínyi líona-utca 6. szám

Atadó egy szobás lakások!
Két atadó lakás van most bejelentve
a Nagy Lajos lakásokat értékesítő ingatlanforgalmi ir. dájájál, Veres-utca 9. szám alatt. Minél a kető a Kút utcában van. Mindegyik egy szoba, konyha, fűskamara és pedlásháználát. Mindkettő egészséges, száraz, fűrésmentes, padló s t. Víznyelv lágtítás, jó vízű, kut. Vízvezeték.
3 nap alatt beköltözhető.
A kisebbik lakásnak a lelépési díja 3 és fél millió korona. A nagyobb k lakás lelépési díja 5 millió korona.

Az érdeklődők csak személyesen nyerhetnek bővebb felvilágosítást az irodában.

Közvetők / Csoda!
Ez az egész ház, melyen üzletek vannak
Az üzletekkel, lakásokkal és összes mellékhelyiségekkel együtt
egyszóval az egész ingatlan át lesz adva a vevő részére beköltözhetésre 30 napon belül.
Közbejött okok miatt, potomárért megkapható!
Alkalmi vétel!
A vagongyárnál, az óriási forgalmu vámospécsi kövesút főutcáján, a Márton Kálmán-utca 11. számú ház ez!
Van benne egy olyan hatalmas forgalmu terményüzlet, amilyen alig van a város területén! Van a házon kovácsműhely is. Vannak lakások. Van az kt rhelyiség 4 vagon termény befogadására. Istálló 7 darab jószág részére. Sertésöl 12 darab sertésre. Baromfiöl 100 darab baromfi. Mindezek egy teljesen új, 30 méteres, csereppel fedett téglapépületben vannak elhelyezve.
Jó vízű kut. Konyhakert. Hatalmas nagy telek, léckerítéssel körülvéve.
Még egy ilyen alkalmi-vétel nem igen kínálkozik egyhamar!
Nagyon természetes, hogy ezen ingatlan eladása felett is a 25 esztendő óta fennálló Nagy Lajos ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik. Ott köthető meg a vételi jogügylet, ott teendő le a foglaló is.
Iroda Veres-utca 9. Tessék rögtön megtekinteni, addig amíg nem késő!

Lapkihordókat
felvesz a kiadóhivatal!

Az istalosmunkák
szakszerű készítése Szabó János épület és bútorkészítő mesternél, Szent Anna-u. 25.

Apróhirdetések

Jó megjelenésű árva leány oly uri ember ismeretségét keresi, ki atyai jóakarója lenne. Levelet „Árva 21” jellegre Egyetértéshez kérek. E709
Egy középkorú nő magános uri emberhez vagy kis családhoz ajánlkozik Simonffy-u. 13. E738
Bálokra frakkot, szmokingot kölcsönadók, Végli, Vár-u. 2. sz. E729
Jost írógép használatra kiadó vagy olcsón eladó. Törvényszék. II. em. 108. délelőt. E730
Magántisztviselő intelligens lakótársat keres február elsejére. Cim az Egyetértésnél. E744
Fiatal, magános özvegnél butorozott szobát keresek február 15-re. „Gazdag fiu” jellegre. E749
Házasságokat a legbiztosabb eredménnyel közvetít Csillag Imre, Hatva-u. 13. sz. E728
Intelligens lakótársnőt elfogad. — Bethlen u. 57. E741
Szent Anna-állomásnál kéziböröndöm elvesztett. Szerencsés megtaláló kello jutalomban részesül. K. Molnár Gyula, Bagamér. E742
Ki segítene ki 2 millió koronával 2 hónap időtartamra egy állami alkalmazottat, magas kamat mellett. Választ „Biztos pénz” jellegre a lap kiadója. E745
Tárcámát elvesztettem. Megtaláló

szíveskedjen az iratokat címemre vagy a rendőrségre eljuttatni. Szabó József, Kigyó-u. 3 E749
Hencserék, diványok, matracok, paplanok nagyon jutányos áron beszerezhetők. Megrendeléseket, javítást sokat elfogad. Erdős, Simonffy-u. 13. sz. E737
Árva 25., Két veréb, Piros rózsá, Boldog élet, Igaz barát, Tiszta, Boldog újév stb. jellegűkre levelek vannak a Hajdúföldnél. H271
Szabad idővel rendelkező uriaszszony ismeretségét keresi barna uri fiu „Pénzem nincs 20” jellegre Egyet értéshez. 294
Kívánságod szerint szerint jellegre levél van a Tiszántuli Hírlap kiadóhivatalába.

TISZÁNTULI HIRLAP
könyvnyomdával
R.-T.
Varga-utca
5.
TELEFONSZÁMOK: 788. és 789.
Készít a legolcsóbb árak mellett mindenféle nyomtatványt gyorsan és legizlésebb kivitelben

Apró hirdetések

Öt lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 5000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Egyetértés, Hajduföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Hegedűs és Sándor R. T. (Piac-u. 34.) vagy az Aczél Henrik (Piac-u. 24.) könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 5000 korona, minden további szó 500 korona. — Vastagbetűs szó 1000 korona.

AJÁNLAT

Örökös tartásra idősebb magános nőt vagy férfit elvállalok. Értekezni lehet Sinka Béla pékmesternél, Derecske. Csak komoly levelekre válaszolok. E687

Családi fényképek, menyasszonyi és gyermek képek Ruzieskánál készílnék, Fő tér 32. E693

Görbe Éjszakára virágot Paczelt-nél vegyen. Szeftü 3000, Ibolya 4000 korona. E275

Varrógép, külföldi gyártmány, Bobbin, 2.500.000 korona. Részletfizetésre és kölcsönhasználatra kapható. Szilágyi, Széchenyi-u. 1. E20

Ásurozást különböző szélességben, praizést, aplikálást jutányosan végz. Szilágyi, Széchenyi-u. 1. E21

Fajborok 20.000, 22.000 korona literenként Toka fűszer, esemege üzlet Szent Anna-u. 1. sz. Ugyanott tanuló felvétetik. E69

Ha nincs pénze, ismét vehet részletfizetésre Kaisernél Piac-u. 9. E208

Perzsaszőnyeg legolcsóbb, legszolidabb beszerzési forrása, Lőrinczműhely, Szoboszlai-u. 11b. E661

Téglat, mely építkezésből kimaradt, kedvező fizetési feltételek mellett gyári ár alatt vásárolhat. Hatvan-utca 53. Telefon 728.

Tölgy tűziját vegyen. Legolcsóbb, legkiadósabb. Balassánál, Szoboszlói uton. Telefon: 6-90. E206

Villamos újdonságok, ívlámpapótlók kirkatok világítására, glimlampák éjjeli világításra kirkatreklámnak, napfénygöök, minden ruhaszín nappali fény szerinti meghatározására. Mindennemű villamos berendezések legolcsóbban Fazekasnál. — Piac-u. 43. Telefon: 5-67. E209

Csehszlovák, lengyel, orosz és rutén okmányokat magyarra fordít Volly Ferenc törvénytudó hitelesítő. Poroszlai-ut 11. sz. Sestakert, vagy Varga-utca 4. szám, emelet. E126

Kitűnő poroszszén 90.000 korona mázsánként. Bartha-szentele, Ispóly-utca 3 b). Telefon 785. E163

Elsőrendű fényezett keményfa szekerek, fotelek Kovács Gyula bútorgyárosnál gyári árban kapható. Darabos-ut 17. E197

Soffőr vizsgára szakszerűen előkészít Kiss autómotor és gépműhely, soffőr-iskolája. Erzsébet-u. 20. Telefon 901. E245

Kölcsön adok 10 milliót buzavaltában. Cim Egyetértés kiadóban. — E710

6000 korona gőz vagy kádfürdő személyenként a Belvárosi fürdőben Pásti-u. 8. Budapesti elsőrangú tyukszemvágó. E714

Pénzkölcsönök házra, földre és váltóra legelőnyösebben közvetít a Közvetítő Bank. Piac utca 42. E457

Elsőrendű köleskása bármilyen mennyiségben legolcsóbban kapható Hitelszövetkezet, Csapo-u. 30. E731

Szépen mosok, vasalok szerény fizetésért házakhoz ajánlkozom. Levelező lapra is elmegyek jelentkezni. Fehér varrást elvállalok, javítást is. Házhoz megyek ingyenesen. Homokkert, Domahidy-u. Hungária malom mögött. E286

LAKÁS, ÜZLET

Különbéjratu butorozott szoba kiadó. Hainal-u. 27. E273

Kiadó különbéjratu csinosan butorozott szoba előszobával, ágyneművel, Árpád-tér mellett havi 500 ezer korona. Cim a kiadóban. E275

Jömeneteli fűszerüzlet forgalmas helyen eladó. Cim az Egyetértés kiadóban. E703

Kiadó kisebb butorozott szoba urinő részére. Miklós-u. 26. E265

Egy szoba, előszoba, és konyhás lakásért lelépést fizetek. Török Bálint utcaiban, vagy körnézőkén. dr. Balta. Török Bálint-u. 5. E266

Jobb házaspárnak vagy magános nőnek lakást adok, konyhasználattal. Cim Mester-u. 13. E736

Csinosan butorozott szoba egy vagy két fiatal ember részére február elsejére kiadó. Hajnal-u. 1. — Demke mellett. E733

Szépen butorozott szoba, esetleg konyhasználattal főútcán kiadó. Cim Egyetértésnél. E734

Átadó italmérés, lakás és nagy boros pincével, esetleg más üzletnek is alkalmas, Árpád-tér, 10. vendéglő. E735

Butorozott szoba kiadó. József kirher-u. 35. E739

Egy butorozott szoba, külön konyha és pince használattal, esetleg butor nélkül kiadó. Domb-u. 20. — 3-ik ajtó, intelligens fiatal párnak. E740

Csapó-utca 72. eipészüzlet berendezéssel átadó. Értekezni a fűszerüzletben. E732

Egy butorozott szoba kiadó. Szent Anna-u. 29. E289

Egy modern nyaraló, szőlővel — azonnali beköltözésre kiadó, vagy eladó. Értekezni Dregán, Király-u. 5. E293

Különbéjratu elegánsan butorozott utcai 2 szoba, villanyvilágítással azonnal kiadó. Varga-u. 24. E292

Butorozott szoba kiadó Piac-u. 77 baloldali emelet. E251

Különbéjratu csinosan butorozott szoba Széchenyi-utcaán kiadó — Cim a kiadóban. E252

KERESLET

Kövacs-tanulóknak fizetéssel vagy bennkisztra felvétetnek. Nagy Gyula kocsigyártó, Erzsébet-u. 17. sz. E671

Tanulók kocsikovács és fényező szakmában fizetéssel felvétetnek. — Neulaender kocsigyárban. E672

Félteljes íveget bármilyen mennyiségben veszek. Békés Emil, Vörösmarty-u. 1. sz. E719

Tanulóknak egy fiu felvéteti, szakszakra, bent lakással, Könyves Tóth Antal első debreceni villanyerőre berendezett faesztorgályos műhelyében. Rákóczi-u. 14. E262

Intelligens deutsche Erzieherin Jahreszeugnisse sucht mit bescheidenen Ansprüchen in Debreczen Nelle. Susann Helfer. — Vaja Rákóczipusztá. E287

ÁLLÁST KERES

Középközlások korrepetálását — vállalja felelősség mellett orvostanbaltogató. Cim a Független Ujságnál. E276

Borsepröt, romlott bort veszek. — Piac-u. 66. E232

Gépirónó irodai állást, esetleg pénztárt is elvállal. Cim az Egyetértésnél. E690

ÁLLÁST KAP

Helyi ügynökök felvétetnek Erdélyi tűzifabehozatali r. t. Fürdő-u. 2. Telefon 10 93. E273

Fűszerben teljesen jártas helyi és vidéki utazó felvétetik, Dégenfeld-tér 7. E718

Magasabb rangú tisztviselők kből alakult

TÚZ

fűtőanyag kereskedelmi vállalat
Piac-utca 41. szám.
Telefon 353

102,000—108,000 koronáért szállítja mázsánként azonnal házhoz a legkötűnbb 7000—7500 kalóriás porosz kőszentet

Allandóan raktáron tart:

Kitűnő porosz kőszentet, tüzezi szentet, bánya kőszentet és mosott kovacs szentet, amelynek mintája az irodában megtekinthető. — Tisztviselőknek, fizetési felvételre és egyesületeknek kedvező fizetési feltételekkel.

Masamód kézi és tanuló leányok felvétetnek. Lauer és Fülöp női kalapszalón, Rákóczi-u. 9. E721

Bejárót, ügyes takarító leányt keresek. Kossuth-u. 48. sz. E720

Irodakísasszonyt, ki kettős könyvetelben és gépirásban jártas, keres dr. Balázs bank, Piac-u. 89. Személyes jelentkezés d. u. 3—6-ig. E746

Építő, kifutófiút azonnal felvesz Hegedűs és Bory irógépvállalat, Irály-u. 4. E747

Elsőrendű mellingszabót felveszek Békés Lajos. E249

Házikísasszony felvétetik Péterfia utca 31. keresztépület. E250

ELADÁS

Eladó Csillag-u. 79. számú ház 3 szobás beköltözhető lakással elköltözés miatt minden elfogadható ártért. Esetleg kedvező fizetése feltételek. E254

Eladó új benzinnmotor 6-os cséplőgarnitúrával, 4-es gazdasági cséplő és magános benzinnmotor. Hajdúnánás. Szentmihályi-ut 1540. Csorvász Miklós. E256

Fodrászberendezés 2 tükörrel és forgó székkel nagyon olcsón eladó. Cim Egyetértésnél. E705

Borbély-üzletberendezés, teljesen felszerelve eladó. Hajdusoboszló, Bethlen-u. 25. E707

Eladó 13—14 HP. benzinnmotor a hozzávaló 900-os cséplővel, teljesen felszerelve, új szijakkal, üzemképes. Értekezni inízi-u. 54. sz. E273

Eladó az Eötvös utca 59. számú, modern ház, 3 szoba, 1 előszoba, 1 pincészoba, konyha, mellékhelyiségekkel; az egész beköltözhető. Lakó nines; ügynököket díjazok. E196

Ebédlő, háló, rézgyermekágy ebédlőszőnyeg, képek, garázsos, edények eladó. Hungária esemegeüzlet Piac utca 55. E267

Eladó modern esaládi ház, a város legforgalmasabb utcajához pár lépésre. Az egész épületet maga a tulajdonos lakja. Cim a kiadóban. E219

Elkészültek

az
ujjonnan
összcállított
elemi iskolai

Értesítők

Kaphatók a
Tiszántúli Hírlap
nyomdájában, Varga-u. 5

Vagyonmegosztás miatt a Darabos-utca 16. sz. alatti ház eladó. Beköltözhető lakással. E546

Eladó ház Nyil-u. 127. sz. 3 szoba mellékhelyiségekkel, beköltözhető — Értekezni a helyszínen. E212

Öndódon, Veréb dűllőben a 7. km-nél eladó 3—4 hold föld. Értekezni Batthyányi-u. 17. ügyvédi iroda. — E250

Bérpalota, modern kétemeletes 10 utcai üzlethelyiséggel, 6 utcai lakással, központban eladó. Felvilágosítást nyújt dr. Sebestyén ügyvéd. E241

Kád, tisztá, zsirnak, husnak, 80 cm. széles és magas eladó. Csapo u. 68. Telefon 3-49. E722

Egy jó karban levő festett butor és konyhaberendezés sürgősen eladó Maróthy György-u. 17. középűs lakás. E295

Rézgy, márványlapos éjjeliszekrényvel, nagyon szép eladó. Csillag-utca 82. E722

Eladó telek. Király-u. 7. sz. Tudakozódni Kiss Lajos tisztartónál. — Tiborszállás, Szatmár megye. E269

Féderes talyiga eladó. Hajnal-u. 9. E730

Eladó egy féderes talyiga, egy sárga kocs, egy 15 soros vetőgép, 2 hám, erős paraszt szekerek. Miklós-utca 48. E751

Tekintse meg a Rakovszky-utca 35 szám alatt lévő csinos kis esaládi házat, szép és kényelmes modern lakás, most könnyű fizetési feltételekkel megvehető. Értekezni lehet ugyanott. E752

Fodrászüzlet teljes berendezés olcsón eladó. Kossuth-u. 58. E753

Eladó gépek, 1 drb. üzemképes Julius Hoek gyártmányú, 45 HP. gőzgép (stabil) hozzátartozó kazánal, 3 drb. 21-es Ganz bengerszék, 1 drb. Beck és Gergely-féle gyártmányú hidraulikus olajsajtó. Valamennyi jutányos áron és igen kedvező fizetési feltétellel kapható meg. Cim Egyetértésnél. E754

Eladó azonnal beköltözhető utcai lakással szép uri ház, nagy udvar, istálló, pincékkel olcsón. Lorántffy-utca 13. E755

Elköltözés miatt hálószoba butor olcsón eladó. Agárdi-u. 14. E248

Régi jóforgalmu vendéglő fűszerüzlettel, 3 szobás modern lakással, kuglizó, nagy udvarral bérbe adó. Berendezés, felszerelés eladó. Honvéd és Libakert-u. sarok. E290

Férfi próba-babát, Piskolty úrszabó üzlet, Hunyadi-u. 14. E291

VEGVES

Gondnőküli élet. Jó pénz, Tanárnő. Lovag. Nem bánja meg. István. Házipar. Kényelem. Jó barátság. Tiszta. Biztos. Farsang. Február. Ára 25. Tartós. Titoktartás. Pávosan szép. Boldogok lehetünk. Larissa. Jó mama. Nem bánja meg. Tavaszi szerelem. Kényelem. Jól jövedelmező. Jól mutatunk. Ajánlat irógépve és pulókra. Vasárnap delutánra. Pénzünk van — című leveleket kérjük átvenni, mert 1-én meg lesznek semmisítve.

Házasságot sikerrel. — díszkréten Daróczy Pálné közvetít. Debreczen Arany János 15. E146

Megnyült Horváth Sándor Elitő illatszertára és manicurszalónja — Piac 9. alatt az udvarban. Péterles vendégek régi bérlete érvényes. — Piperecikkek legolcsóbban. E151

Partnert keresünk farsangi Görbe Éjszakára, február 1 re. Csak intelligens uri fiuk vagy gazdászok irgának „Alarcos” jeligére az Egyetértés kiadóba. E768

Komolyabb helyeggyűjtőkkel eserelek. Schwartz Béla Reáliskola-u. 6. E281

Diszkrétciójára számíthatok jeligére levél van a Független Ujságnál. E243

Gyapjuszövetek, chiffon, vászon, karton árunkat leszállítottuk. Textil Aruda, Péterfia lakánya, Honvéd-u. 1. E268